

СЪ ОСОБЕННО ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ОБРАЗЦИ НА РЪКОДѢЛИЯ,
ПРИТУРКА НА „ЖЕНСКИЯ СВѢТЪ“

ИЗЛИЗА НА 10 ЧИСЛО ВСѢКИ МѢСЕЦЪ.

Съдържание :

Важно извѣстие. — Мисията на жената въ възпитанието на дѣцата. — Ажуръ. — Пъпката. — Хищна. — Свѣтли. — Рецепти за лѣтия. — Обявления.

Важно извѣстие !

Дирекцията ни, като има прѣдъ видъ, да си очисти вече веднѣжъ за винаги смѣткитѣ съ всичкитѣ си стари и нови абонати, рѣшила се, щото до 31-й Декемврий н. г. да бждѣтъ събрани до стотинка всичкитѣ абонаменти. Затова умолява всички тия, на които ще се прѣставѣтъ до тая дата включително, било отъ агентина ни, г. Т. В. Абаджиевъ, било отъ телеграфо-почтенскитѣ въ разнитѣ градове станции, надлѣжнитѣ за събиране абонаментитѣ квитанции, да побързатъ и си внесѣтъ абонамента при първо поискание, защото и безъ това Дирекцията ни достига е чакала до сега.

При това явява се на всички, че отъ нова година списанието ни ще се испраща само до ония отъ абонатитѣ ни, които ще сѣ си внесли всичкия абонаментъ до края на текущата година, защото Дирекцията ни твърдо е вече рѣшена и прѣд-

почита да има по-малко абонати, нѣ редовни платци, отколкото много, нѣ нередовни платци, съ което нѣщо тя се прѣтоварва съ много бесполезна и излишна работа, а пѣкъ и много се прѣпятствува на редовното излизане на списанието.

Мисията на жената въ възпитанието на дѣцата.

I. Въведение.

«Женитѣ нищо извънредно не сѣ произвели. Тѣ нито Илиадата ¹⁾ сѣ направили, нито Енеидата, ²⁾ нито Федрата, нито Аталпята, ³⁾ нито Мизантропа, ⁴⁾ нито Пантеона, ⁵⁾ нито Медичевата Венера, нито Белведеровия Аполонъ. ⁶⁾ Тѣ нито Алгебрата сѣ измислили, нито телескопа, нито телефона; обаче тѣ правѣтъ нѣщо, което е по-големо отъ всичко това: надъ колѣнитѣ имъ се образува най-прѣвъсходното въ свѣта създание,

1) Хомеровата епическа поема.

2) Епическа поема отъ латинския поетъ Виргилій.

3) Федра и Аталія, трагедии на французския поетъ П. Корнелия.

4) Комедия въ стихове, петактна, отъ Мольера.

5) Прочутъ паметникъ въ Парижъ.

6) Медичевата Венера и Белведеровия Аполонъ сѣ двѣ прѣхубави старовремешни статуи.

добрий мъжъ и добрата жена. Ако някоя мома е възпитана добръ, то тя възпита дъца, които ѝ приличатъ, а това е най-великото и най-извънредното отъ всичко друго нѣщо.

Достоинството на жената се състои въ нареждането къщата си, въ ошастливяването съпруга си и въ възпитаването чедата си. Това пише графътъ de Maistre.

Единъ отъ посланицитѣ на Персийския царъ попиталъ Леонидовата жена, защо женитѣ въ Спарта сж на такъва почитъ. «Защото тѣ само знайтъ, казала тя, да раждатъ мъже». Отъ тука и пословицата: «Добрата жена прави добрия мъжъ».

Великиятъ Наполеонъ веднѣжъ искалъ слѣдующото кажио и кратко мѣние: «Бъдещето на дѣцата е дѣло на майкитѣ».

Еднакво съ тоя великъ мъжъ мислялъ и Бюфонъ, който казалъ: «Майката прѣдава на синоветѣ си умственитѣ и сърдечнитѣ прѣимущества».

Практиката ни учи, че малцина сж ония, които не си дължатъ положението на майчино то възпитание. Колко майки споменува историята, на които името е нераздѣлно съ името на сина, причисленъ къмъ великитѣ мъже! Защото отъ длъжноститѣ, които прѣдстоѣтъ на родителитѣ, на майката почти изключително принадлежи грижата за вътрѣшността на дома, а слѣдователно и възпитанието на дѣцата. Когато бащата, като е повечето въ сношение съ външния свѣтъ, занимава се съ обработването на земята, съ индустрията или съ търговията, мѣстото на майката е въ семейното огнище, гдѣто тя си прѣкарва врѣмето, грижаща се съ домашнитѣ си работи и съ дѣтинското си възпитание. Човѣкъ се образува върху майчиното колѣно; майкитѣ сж, прочее, първитѣ семейни педагогки.

Младата майка е, тъй да кажемъ, отъ рождение педагогка и първата ѝ грижа е да прѣдава на чедата си, каквито уроци били ней прѣдани. Всѣка млада жена, прочее, щомъ стане майка, бива педагогката на семейството, дѣйствителний закрильникъ на дома. Тя управя първитѣ стѣпки на чедата си къмъ живота; тя наглежда отиването въ училище; тя още, подиръ възвръщането имъ отъ него, помага имъ въ ученето уроцитѣ имъ. За това нѣма примѣръ на знающа да чете и да пише майка, на която и дѣцата да не знайтъ нито да четжтъ, нито да пишжтъ.

Сжщото трѣбва да се каже и за нравствения напредѣкъ, който само съ посрѣдничеството на майката се сполучва. Жената, като е прѣдначена за вътрѣшния животъ, инстинктивно и по длъжностъ внимава и бди и върху най-малкитѣ работи, които много пжти избѣгватъ бащиния погледъ. Дали не фамилиаризиратъ чедата си съ нравственитѣ обичаи, съ обичая на редовността и трудолюбието и съ благороднитѣ и благоприличнитѣ обноски, за които примѣра дава тя първа?

Тя чрѣзъ далновидността си и благостта на нравственното си чувство умѣе да се възползува отъ всѣки случай, за да даде на чедата си практически уроци на благоразумието и прѣдвидливостта и да запази въ тѣхъ съгласието и съревнованието въ любовта на всѣко добро и въ трудолюбието. Животътъ и мисията на майката сж исцѣло ограничени въ олтаря на семейството, на което възпитанието съставлява всичкото ѝ щастие.

Слѣдователно, на младата мома прѣдстои да придобие прѣзъ младостта си още нужднитѣ познания, способността и прѣимущества, отъ които по късно ще има тя нужда за достойно изпълняване възложената ѝ мисия.

II. За дѣтинското възпитание.

Нека, първомъ, споменемъ една важна разлика, че възпитанието сир. се дѣли на два клона: оня на тъй нареченото собственно възпитание, касающъ се до образуването характера и нравственитѣ обичаи, и оня на образованието, състоящъ се отъ всичкитѣ прѣдмети на ученето. Майката на едно добро семейство никога нѣма да занемари надлѣжното развиване и на двѣтъ тия части чрѣзъ достойно за това име възпитание, защото жално би било, щото, като се обогатява умътъ на момата съ различни и полезни познания, да се забрави направлението на тия наклонности, поправлението на недостатѣцитѣ и развиването добритѣ сѣмене на естественитѣ ѝ прѣимущества.

Нъ майката, която се наема съ възпитанието на дъщеря си, има вече въ себе си, относително тъй нареченото собственно възпитание, най-благоприятнитѣ расположения. Ако тя е внимателна и търпелива и ако тя употребява туй силно срѣдство, което на всички е достъпно, готовността сир., то тя ще управи сполучливо нравственитѣ обичаи на любезното за

неж сжщество. Жената, майка на едно добро семейство, естествено притежава способността за добро пазене и правилно прилагане сръдствата на възпитанието. Никога не трѣбва да се отчайва или да счита себе си като неспособна за тая работа. Въобще показва се за истинско въ тоя случай изречението: «Каквото иска човѣкъ, може и да го направи».

Майката, спрямо дѣцата си, е отъ природата доставена тѣмъ възпитателка, която, като любя тая дадена ней привилегия, никога не ъж отстъпва на друга жена, освѣнъ само въ случаѣ че обстоятелствата ъж накаратъ да направи това. А като възпитателка тя исчерива изисканата се въ случая способностъ, сила и търпеливостъ въ тая си свещенна мисия отъ любовъ къмъ дѣцата си.

Много е мъчно да се опредѣли точно и строго поведението спрямо дѣцата, а има и важни послѣдствия то; затова много сериозно и зрѣло трѣбва да се помисли върху него и да се приеме единъ планъ за него, основата на който да се съставлява отъ любовта и постоянството на характера. А когато веднѣжъ се приеме една мъдра, здрава и правилна система, майката не трѣбва вече никога да се отклонява отъ неж, и когато даже ще има нѣкой път да пострада майчиното сърдце. Майката не трѣбва никога да забравя, че първото задължение, което тя прѣдприема спрямо дѣцата си, е да ги направи полезни хора.

Силните страсти нчатъ си началото почти отъ дѣтството още: тѣ отъ тамъ още се появяватъ. На възпитателкитѣ на дѣца, на майкитѣ особено, прѣдстои нагледването на тия първи душевни стрѣмления и ограничаванieto имъ, а за това се изисква наглеждане и търпеливостъ. Когато забѣлжитѣ у дѣтето нѣкой недостатѣкъ, поправѣте го тутакси, безъ нѣкакъ слаботь, обаче, и оправданне, а съ едно приятно постоянство. Бждѣте добри къмъ дѣцата, нъ тая ви доброта да бѣде умѣрена, та да не се вдавате на своенравнето имъ, нито пакъ добротата ви да достигне до слабостъ.

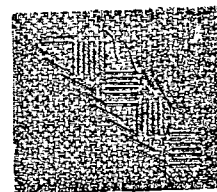
Жената трѣбва да е послѣдователна въ поведението си; дѣлата ъ, прочее, не трѣбва да опровергаватъ думитѣ ъ, защото, ако дѣцата се поправятъ чрѣзъ съвѣтитѣ, поправятъ се тѣ още, и по добрѣ, чрѣзъ примѣра; особено же силата на примѣра е толкова голѣма, щото много е важно да се оставятъ дѣцата въ сношение само

съ хора отъ безукорно поведение. Майката е длѣжна да полага голѣмо внимание въ избора на слугинята, защото распуснатостта на тая послѣдния въ поведението и езика може да има много неприятни послѣдствия за дѣцата ъ.

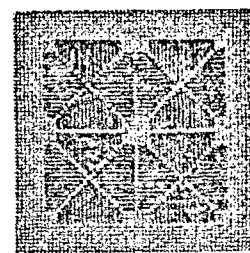
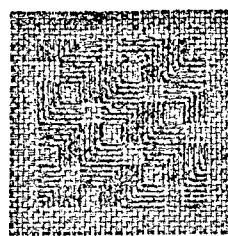
(Слѣдва).

Ажуръ.

Дамсковъ бодъ за фиг. 49 и 51 (фиг. 40). — Прѣдставляющитѣ се чрѣзъ тая фигура бодове, увеличени на $\frac{1}{2}$ отъ първоначалната имъ голѣмина, образуватъ обколката на 49 и 51 фигури, които съставляватъ часть отъ главата на истѣкванията.

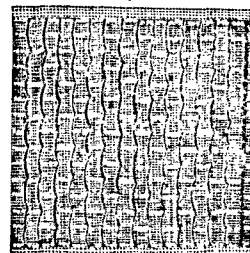
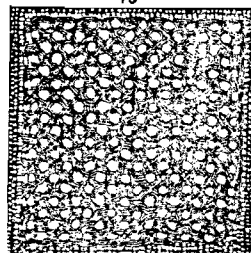
Десетий и единадесетий дамсковъ бодове (фиг. 41 и 42) — Тия два вида бодове сж взети въ 51-а фиг. отъ ажуръ. Първий е въ късата ивица, вторий въ дългата ивица, и двѣтѣ между четвероугълника и външния край. Фигурата показва много добрѣ, какъ бодовѣтѣ покриватъ първомъ 4 жици на плата и сполучватъ постепенно да се прѣхвърлятъ отгорѣ 12 жици, за да се скѣсѣтъ послѣ по сжщия начинъ. Този бодъ, направенъ и на какъвъ да е платъ, винаги произвежда добъръ ефектъ.

Двадесетий дамсковъ бодъ (фиг. 43). — Изброяваме 6 жици на височина и прѣкарваме иглата отъ дѣсно къмъ лѣво наклонно подъ 3 жици на плата. Слѣдующий бодъ се прави на ново отгорѣ 6 жици на горѣ, а послѣ вмѣкваме иглата подъ 3 жици. Бодовѣтѣ на назадъ се кръстосватъ съ ония на напредъ. Правѣтъ се и по двѣтѣ направления по сжщия начинъ. Слѣдующий редъ отстои отъ първия на 6 жици.

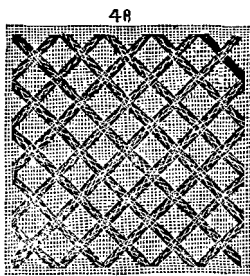
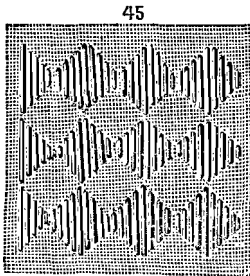
43

44

Тринадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 44). — Прѣкарваме иглата подъ 4 жици на височина и подъ 4 жици на ширина. Въ слѣдующитѣ редове бодоветѣ се срѣщатъ подъ жицитѣ на плата, така што два бода прѣминаватъ винаги прѣзъ сжщата отворка.

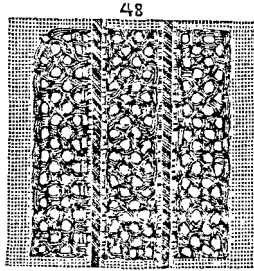
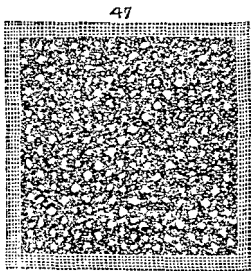
Четиридесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 45). — И този примѣръ се съставлява отъ прѣхвърлени бодове. Първия бодъ покрива 2 жици, вторий 6 жици, третий 10 жици, четвъртий 14 жици и петий 18 жици. Намаляватъ по сжщата пропорция бодоветѣ въ противоположно направление. Квадратитѣ се допиратъ на ширѣ чрѣзъ най-късия бодъ и на височина чрѣзъ най-дългия бодъ.

Петнадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 46). — Зашиваме по всичката повърхностъ пръчицитѣ, обяснявани въ фиг. 43, като ги отдалечаваме единъ отъ другъ на 12 жици.

Тия първи пръчици се кръстосватъ помежду си съ вторий редъ пръчици, за което прѣкарваме иглата между шестия и седмия отъ 12-тѣхъ помежду лежащи жици и въ мѣстото, гдѣто жицитѣ се кръстосватъ въ първия редъ бодове.

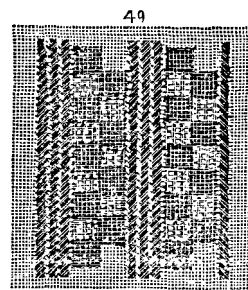
Шестнадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 47). — Слѣдъ като се свършятъ два наклонени редове бодове, както въ фиг. 43, оставаме едно разстояние отъ 6 жици, освѣтъч ония на редоветѣ отъ кръстосани бодове. Надъ тия жици правимъ два реда бодове по фиг. 30 и 31, така што конецътъ е удвоенъ въ срѣдата на конца и простъ по двѣтъ краща.

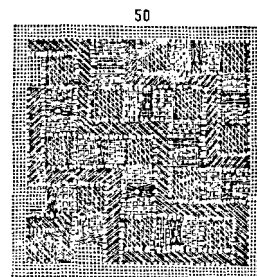
Седмнадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 48). — Колонитѣ, образувани отъ 4 бода на ширѣ, споредъ фиг. 43, сж отдѣлени единъ отъ други чрѣзъ 3 жици, които сж съединени съ прости рѣбни бодове, които лѣсно се стѣгатъ.

Осемнадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 49). — Малки квадратчета, образувани отъ 7 прѣхвърлени бодове, наклонени единъ прѣзъ другъ отъ дѣсно на лѣво, сж съединени чрѣзъ послѣдния бодъ на прѣдпущия квадратъ, така што остава едно разстояние отъ 4 до 6 жици помежду квадратчетата.

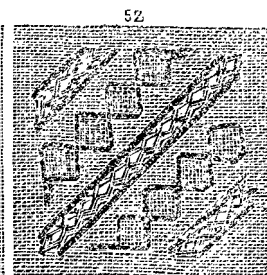
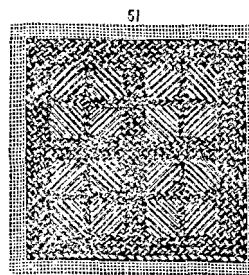
Три реда рѣбни бодове допълватъ примѣра.

Деветнадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 50). — Лициитѣ въ видѣ на стѣпала иматъ дължината на 11 бода надъ 4 жици на ширѣ и на височина. Разстоянието помежду отъ 8 жици е украсено съ единъ квадратъ отъ бодове въ жгъла на стѣлбицата и на 4 бода, малко наклонени, въ срѣдата на дѣсната частъ.

Двадесетий дамисковъ бодъ. (Фиг. 51). — Четири квадратчета отъ прѣхвърлени бодове, раздѣлени чрѣзъ 2 жици сж заобиколеени съ троенъ редъ бодове рѣбни, еднакво прѣхвърлени отгорѣ 2 жици на плата.

Двадесетъ и първий дамисковъ бодъ. (Фиг. 52). — Двѣ колонии, изпълнени съ пояснявания въ фиг. 43 бодъ, сж направени отгорѣ 2 и 7 жици на плата. Остава се едно разстояние отъ 4 жици помежду кръстосанитѣ бодове, освѣтъч нужднитѣ за основата (шахова табла, *damier*) жици.

Свързваме жицитѣ помежду редоветѣ на кръстосанитѣ бодове 6 по 6 посредствомъ задигла; послѣ прѣкарваме конца (за шева) отгорѣ двѣтъ послѣдни жици на плата къмъ защититѣ редове, подиръ което го прѣкарваме по срѣдата, прѣхвърляйки първитѣ два конца на слѣдующето сполче.

Оставаме едно разстояние отъ 24 жици помежду пръчицитѣ (на плата) и поставяме тамъ засѣнени квадратчета, които се състоѣтъ отъ кръстосани бодове отъ опакото. Тия бодове се правѣтъ на напрѣдъ отъ лѣво къмъ дѣсно и отъ дѣсно къмъ лѣво.

Пѣтната.

(Продължение).

Амонопнакътъ е тъй също добъръ, ако и да не се употребява толкова много за коприненитѣ платове. Освѣнъ това той измѣнява шаровѣтъ, които иматъ за основа кохелина. А за вълненитѣ платове трѣбва да го употребяваме студень.

Теребентиновата есенция, ако и мѣчно се освобождава платътъ отъ миризмата ѝ, очиства, мазнитѣ пѣтна и онѣя направени отъ бои.

Алкалическитѣ вещества трѣбва да се употребяватъ само за памучнитѣ, лененитѣ, кеневиренитѣ и бѣлитѣ платове, защото измѣняватъ цвѣта на платовѣтъ.

Жавеловата вода е добра за памучнитѣ, лененитѣ и кеневиренитѣ платове; трѣбва обаче да се употребява съ внимание и пранieto да не се продължава повече отъ 5-6 минути, а течността да е разредена съ вода, за да не се измѣни цвѣтътъ на плата, а особено да го употребяваме за бесцвѣтнитѣ платове. Послѣ да се измива добръ платътъ.

Добрата жавелова вода се познава по туй, че, като налѣемъ малко на ржката си, омеква кожата или, като го налѣемъ върху прѣсно писмо съ черно мастило, тутакси се измива и изчезва то.

Въ пѣтната отъ масло употребява се тебешпрътъ като поинвательно сръдство.

Говеждата жлъчка е тъй също въ употребленіе; съ неѣ се очистватъ вълнени и копринени платове, а особено сукната, платове отъ меринъ, тафта и фуларъ, отъ които тя отнема всѣкакво пѣтно. Растопява се тя въ 1½ или 2 литри топла, а не врѣла вода, защото губи се, отчасти като се растопява, та не се сполучва исканий резултатъ. Дрѣхитѣ, които ще трѣбва да се очистижтъ, пержтъ се внимателно въ растопена злъчка, както се тѣ пержтъ съ слаба сапунена вода, а се измиватъ отпослѣ съ студена вода, особено пѣтъ кладенчева вода, която се счита за по-добра въ тоя случай. Туй очистително сръдство лесно се съединява съ спиртъ и алкалически съединения и съ сапуниваніето съ неѣ очиства се вълната. Говеждата злъчка лесно и скоро се измѣнява подъ влияніето на въздуха. Тя се възвира, като ѝ се прибави и малко спиртъ и теребентинова есенция. И по другъ начинъ се приготвяватъ двѣ смѣшенія отъ злъчка и стипца или отъ злъчка и топла морска вода и се турятъ въ бутилки, които се запушватъ добръ. Слѣдъ нѣколко мѣсеца образува се въ всѣка бутилка една отайга (луга); филтриратъ се тия смѣшенія, зима се водната имъ чиста частъ и се запазва пакъ въ запушени бутилки.

И водната пара, най-послѣ, въ високичка температура, дава по нѣкога добри резултати. Не че тя сама отнема пѣтната, нъ улеснява очистваніето имъ чрѣзъ надлѣжнитѣ имъ сръдства, като смекчава плата.

За отниманіе пѣтната на изгорѣла околорѣстно дрѣха възвира се малко глина въ една чаша оцетъ, малко сапунъ и сока на два лука, а възвиранието се

продължава, догдѣто се сгъстижтъ малко. Послѣ излива се това смѣшеніе надъ изгорѣлата частъ, която ще побѣлѣе, ако платътъ не е изгорѣлъ съвсѣмъ.

IV.

И други сръдства за очистване пѣтната.

Сапунена есенция. Тя се състои отъ спиртъ бѣлъ сапунъ, вълнено-калпена соль и розово масло въ слѣдующитѣ пропорции: спиртъ 500 гр., бѣлъ сапунъ 250 гр., въгленокалпена соль 30 гр., и розово масло 8 гр. Остава се сапунътъ да се растопи въ спирта прѣзъ 10 дена, а послѣ се прибавя въ тоя растворъ въгленокалпена соль, растопена въ розово масло, а, най-послѣ, прѣцѣжда се всичкий растворъ.

Служимъ си съ тая есенция, като намокримъ съ неѣ малко памукъ, а съ него триемъ много пѣтни пѣтното, което, като излѣзе, намокряваме съ малко вѣстонпа вода и го пстриваме полека съ единъ чистъ и сухъ бѣлъ платъ.

Пѣтната отъ дѣждъ. Първомъ трпемъ плата съ фанела или мека четкичка, отнимаме, колкото се може по-добръ, праха, който заедно съ дѣжда може да е засѣднѣлъ на пѣтната, послѣ намокряваме плата съ водна пара, като го държимъ прѣтиснѣтъ въ единъ тънѣкъ бѣлъ платъ. Вълненитѣ и коприненитѣ платове винаги почти по тоя начинъ се възвръщатъ къмъ първото си състояніе.

Кога дрѣхата има пѣтна отъ влага, правимъ една смѣсъ отъ една частъ мекъ сапунъ и една частъ нишаста въ прахъ и половина частъ соль или лемоненъ сокъ; простираме, съ помощта на нѣкоя четка, тая смѣсъ надъ опѣтненитѣ мѣста и отъ лицето и отъ опакото на плата, а послѣ го оставяме на земята, слѣдъ като го опѣнемъ добръ, да изсъхне.

Пѣтна отъ кафе. Тѣ се отниматъ, обикновено отъ бѣлитѣ платове чрѣзъ измиваніе съ вода, а послѣ сапунена вода. И отъ повечето боядисани платове подобни пѣтна се вадѣтъ по сѣщия начинъ. Но за слабитѣ и яситѣ бои употребява се слѣдующето сръдство: растопява се въ топла вода жълтъкътъ на прѣсно яйце; ако ли пѣтната сѣ многоврѣмешни, то прибавятъ се и осемъ до десетъ капки спиртъ.

Пѣтна отъ мазни вещества. — Такива пѣтна ставатъ отъ дървено масло, масло, каква-да-е масъ, маслена боя и рецинъ. Такива пѣтна се вадѣтъ лесно чрѣзъ бензина или други като него вещества, като въгленъ калий или натрий (bicarbonate de potasse или de soude) — нарѣдко се употребява въгленъ магнезий, който се прѣдпочита за сѣжпоцѣнитѣ дрѣхи, на които бѣлитѣ сѣ тънки и ясни — аммопнакъ, поинвательно прѣсти, говежда злъчка, яйцевъ жълтъкъ, сѣрѣстъ етеръ и теребентинова есенция. А ето по кой начинъ става очистваніето: обшиваме съ бѣлъ конецъ пѣтното, за да познаваме добръ мѣстото му, отчеткваме го добръ и отъ лицето и отъ опакото на плата, послѣ вземаме едно парче вехта фанела или кърпа, сгъваме ѣж нѣколко пѣти, туряме ѣж на масата, а върху неѣ туряме опѣтнената частъ на плата; послѣ

трепемъ съ едно отъ горѣпоменатитѣ сръдства пѣтното тѣй добръ, щото да мине течността прѣзъ плата въ кърпата, а тогава тя растопява пѣтното. Послѣ прѣмѣстваме плата на една суха частъ на кърпата и повтаряме триеннето; най-послѣ истриваме опѣтненото мѣсто съ тънъкъ бѣлъ платъ, сидироваме влажната още дрѣха съ не много топла ютия и ѿ оставяме на въздуха. По-добръ се сполучва очистианнето на пѣтното, ако триеннето може да се извърши и отъ двѣтъ страни на плата. Ако употрѣбляваме бензина за очистианне пѣтното, то, понеже той може да остави дупи надъ плата въ кржгове, добро е при триеннето да опсваме радиуси (лжчи) отъ центра къмъ окръжността, като натисваме по-малко, колкото се отдалечаваме отъ пѣтното. Когато мазнитѣ вещества, причиняючи пѣтна-та, сж и лѣпливи, както сж напр. печенитѣ масла, катрамътъ и пр., поливаме ги съ нѣкое много течнo масло или растопено масло, а послѣ употрѣбляваме очпсителното сръдство въ ниска температура.

Пѣтно масленно се очпства и чрѣзъ праха на камъка тѣй нареченъ: *pierre serinel*. Простираме единъ тънъкъ слой отъ тоя прахъ надъ масленното или мазното пѣтно и го оставяме прѣзъ 24 часа. Отчеткваме, послѣ, и пестреваме дрѣхата, та видимъ, че пѣтното е очпстено; ако е останало нѣщо отъ него, то повтаряме пакъ сжщото дѣйствие и пѣтното се очпства. Тоя прахъ можемъ да употрѣбимъ и за най-тънки копирнени платове безъ страхъ за измѣненнето на цвѣта.

Пътна отъ бои и верики. Когато такивато пѣтна сж прѣсни, могатъ се извади и съ меката вжтрѣшна частъ на хлѣба; когато, обаче, тѣ сж исжхнж-ли, изисква се за очистианнето имъ теребенитнова есенция и спиртъ. Ако ли боята се състои отъ желѣзень окисъ (*oxyde de fer*), то прибѣгваме къмъ кпселецовата киселина; ако ли се състои отъ оловена солъ (*sel de plomb*), то употрѣбляваме вода, смѣсена съ кпслородъ, а особено за бѣлитѣ платове. А, най-послѣ, при сложнитѣ пѣтна свършваме съ етера, като опитае чрѣзъ излаганнето плата на въздуха, дали пѣтното не е измѣнило или унищожило цвѣта на плата, защото много е рѣдко, щото пѣтното да не измѣни малко цвѣта.

За дебелитѣ платове очистианнето трѣбва да става и отъ opakoto на плата.

(С. и д. и.).

Хигиена.

Зимнитѣ дрѣхи.

Цѣльта и искуството на обличааннето трѣбва да се съсръдоточава въ едно нѣщо, какъ да се запази по повърхността на тѣлото нуждното количество топлина и да се създаде една граница между външната и тѣлесната температура. Трѣбвало би, прочее, и искуството на кроеннето и шиееннето дрѣхи да се отнася къмъ кржга на Хигиената; трѣбвало би, прочее, лѣкареки ножици да кројатъ мъжската дрѣха и женската ронля, а въ ръководствата по Хигиената да се съ-

държатъ разнитѣ чертежи на теркове за дрѣхи. Нѣ, за жалость, модата, тая обожавана въобще по насъ, женитѣ, богиня взе въ ръцѣтъ си привилегията за усъвършенствуваннето на това искуство, та ни дава всѣки пѣтъ образци за дрѣхи, които повреждатъ не само здравнето, нѣ и самото спокойствие на човѣка.

Растителнитѣ и органическитѣ вещества, отъ които се правѣтъ дрѣхитѣ, не се повлияватъ еднакво отъ топлината; едни отъ тѣхъ лесно ѿ приематъ и губѣтъ, тѣ сж добритѣ проводници на топлината, други пъкъ, напротивъ, мъчно ѿ приематъ и губѣтъ, тѣ сж лошитѣ проводници на топлината.

Ако туѣ опрѣдѣление ние приложимъ за дрѣхитѣ си, то ще видимъ, че най-топлото вещество, отъ което се тѣ правѣтъ, е най-лоший проводникъ на топлината, понеже то позволява да се съсръдоточава около цѣлото тѣло производителната сила на човѣшкото тѣло. Такива сж вълненитѣ дрѣхи, които не отнематъ, а запазватъ тѣлесната топлина. Нѣ и начинътъ на тканнето на плата способствува да ги направи повече или по-малко добри проводници на топлината. Платоветѣ, на които тканъта е рѣдка, шуплеста и съдържа въздухъ помежду примкитѣ, не само не испускатъ топлината, нѣ сж, напротивъ, по-топли, догдѣто гжето истъкани-тѣ платове сж по-малко топли. Съдържащия се помежду примкитѣ въздухъ е много слабъ проводникъ на топлината; напримѣръ, рѣдко истъканата вълнена риза или робичка ще бжде много по-топла, отколкото друга сжщо такъва дрѣха, направена съ сжщото количество вълна, нѣ по-гладко и по-гжето истъкана.

Свойството, което притежаватъ служащитѣ за направата на дрѣхитѣ ни вещества, да приематъ и изгубватъ влагата, прави ги по-вече или по-малко студени, споредъ степенъта на това имъ свойство. Така лененитѣ платове, които скоро се намокроватъ отъ тѣлесната влага и скоро ѿ губѣтъ, причиняватъ по-лесно настивки, нежели вълненитѣ, въ които и попиваннето на влагата е бавно и испаряваннето става още по-бавно.

Изборътъ за матерпала на дрѣхитѣ, трѣбва да става на основание познанието тия свойства, споредъ климата, годишното врѣме, възрастъта и темперамента на личноститѣ.

Платненитѣ дрѣхи сж много хладни за зимжсь. За подлѣжащитѣ, обаче, на кожни болѣсти употрѣбленнето на ленени или кеневирени дрѣхи е много благодѣтелно, тѣй като тѣ не спомогватъ въ възпаленнето на кожата.

Памучнитѣ платове сж до нѣйдѣ по-лоши, проводници на топлината, нежели горнитѣ, та по е прѣдпочтително употрѣбленнето имъ, особено въ студени-тѣ и влажни-тѣ мѣста.

Коприната е лошъ проводникъ на топлината; слѣдователно, тя би била много полезна за зимжсь, ако не щѣше да прѣиятствува на употрѣбленнето ѿ голъмата ѿ цѣна.

Но по-топли отъ всѣчки други сж вълненитѣ платове, тѣй като вълната е най-лоший проводникъ на топлината; освѣнъ това, тѣ, поради грубата си тъканъ,

правилът по-дължително напийярното кръвообръщение на кожата. Имат си, обаче, и недостатъка, че сърбят.

На носещият по тълото си фанела прѣпорѣчваме двѣ нѣща: първо, честото ѝ промѣняване, понеже тя става приемникъ на всичкитѣ тѣлесни испарения, на разни бацили или други вредителни работи, и, второ, исключителното употребление на бѣли фанели, понеже, особено пъкъ, боядисанитѣ съ ясни бои, не само прѣдизвикватъ появяннето на пѣпки по тѣлото, нѣ, даже, и отравяние на тѣлото могатъ да прѣчинятъ. За страдащитѣ, обаче, отъ нѣкакви болѣсти (ревматизми, артритида и пр.) употреблението на фанелата съставлява, напротивъ, силно исцѣрително срдство.

И шарътъ на дрѣхитѣ тѣй сѣщо влияе на количеството на топлината, която тѣ доставятъ на тѣлото. Бѣлитѣ дрѣхи отражаватъ топлопроводнитѣ и свѣтлѣжчи, които чернитѣ поглѣщатъ; сѣгътъ се топи по-скоро надъ черъ платъ. Трѣбвало, прочее, да се прѣдпочитатъ лѣтосъ ясноцвѣтнитѣ дрѣхи, а зимасъ тъмноцвѣтнитѣ дрѣхи. Нѣ таковото правило е оспоримо, или пъкъ има нужда отъ обяснение въ практиката.

Бѣлитѣ дрѣхи отражаватъ чрѣзъ външната повърхность атмосферната топлина, която, обаче, зимно врѣме е слаба; догдѣто чрѣзъ вътрѣшната имъ повърхность тѣ отражаватъ произвежданата топлина отъ тѣлото, по което сѣ наложили и на което ѣж възврѣщатъ. Колчемо, прочее, температурата е ниска (както напр. зимно врѣме), бѣлитѣ дрѣхи сѣж по-угодни. Ако ли, напротивъ, се приближимъ до печката на стаята, то ще забѣлѣжимъ, че чернитѣ дрѣхи ще ни прѣдаждатъ по-скоро околната топлина. Отъ това слѣдва, че зимно врѣме въ къщи, вътрѣ въ стаятѣ, които сѣ топли, по-добрѣ е да носимъ черни дрѣхи, а на излизаннето си — ясноцвѣтни дрѣхи.

А както веществото и шарътъ, така и кроежътъ на дрѣхитѣ способствува въ запазването или губенето на топлината. Така, тѣсно скроенитѣ дрѣхи съдържатъ твърдѣ топълъ въздухъ, та сѣ прѣдпочтителни за прѣзъ студеното годишно врѣме и въ студения климатъ; нѣ съ условие, щото да се не прѣтиска чрѣзъ тѣхъ извънмѣрно тѣлото, защото, таковото прѣтисканне е опасно за нѣкои части на тѣлото, като шията, нозѣтѣ, гърдитѣ и пр. Вратовръсникѣ, якиѣ, тѣснитѣ рѣкави, чораповръсникѣ и пр. могатъ да прѣдизвикатъ апоплексии, надувания на шийнитѣ съсѣди и др. и. А, най-послѣ, по разнитѣ кроежи на дрѣхитѣ, споредъ поврѣменната мода, единъ части отъ тѣлото, които иматъ нужда да бѣждатъ покрити, оставатъ отворени и незапазени отъ външно влияние, а другитѣ се запазватъ извънмѣрно, когато трѣбва да сѣ свободни.

Така, съ образа, който се дава на дрѣхата, измѣняватъ се и службитѣ на кожата и органитѣ. А и това е единъ ясенъ и изразителенъ примѣръ на глупавата власть на Модата надъ насъ! Не ставаме, разбира се, смѣшни — знаемъ го всички — задѣто имаме лошо смилание на хранитѣ или неродовно кръвообръщение, нѣ щѣхме да станемъ смѣшни, ако бихме се обѣлѣли не по изисканията на модата, нѣ по изисканията на хигиената! . . .

Съвети.

Какъ се запазватъ цвѣтата дълго време. —

Скоро откъснатитѣ цвѣта, които служатъ за украшения, запазватъ се за дълго врѣме така: всѣка вечеръ тѣ се напояватъ леко съ прѣсна вода, а на другия денъ се промѣнява водата въ сѣжда, като се отрѣзватъ въ сѣщо врѣме цвѣтата отдолу до единъ или два сантиметра.

Цвѣтата пъкъ въ китка се запазватъ така: откъсватъ се всичкитѣ листовѣ отъ клончетата на цвѣтата, които отнематъ съдържания се въ растението сокъ.

Противъ простудата на краката. — Русситѣ прѣдпазватъ си краката отъ студъ, поставяйки една голѣма хартия помежду чорапитѣ и чепицитѣ. Види се, че въ Санъ-Петербургъ високопоставенитѣ господа правилътъ сѣщото и си обвиватъ не само краката, нѣ и нозѣтѣ съ хартия. Обяснението на тоя фактъ трѣбва да се търси въ непроницаемостта на хартията отъ студа.

Какъ се чистятъ бѣлитѣ. — Турятъ се въ бѣчвата нѣколко литри негасена варъ, която се полива съ вода, и се затвара добрѣ. Произвежда се въ бѣчвата слѣдъ малко врѣме силна топлина, а послѣ се образува изобилна пара, която пропиква въ дрѣвата на бѣчвата. Тогава прибавятъ се нѣколко литри вода и се расклаща бѣчвата къмъ всичкитѣ страни, за да може да се измие добрѣ. Подиръ малко измива се бѣчвата нѣколко пъти съ прѣсна и студена вода, а за довършване на очистването прибавятъ се нѣколко чаши вино. Варѣта, както всички алкалически вещества, съединява се съ киселинитѣ, газоветѣ и танина, съдържани се въ дрѣвото на бѣчвата.

Противъ пукането на ръцѣтѣ. — Ето нѣколко начина за исцѣряването пукането на ръцѣтѣ:

1-й начинъ	Blanc de Baleine	5 гр.
	Глицерина	10 »
	Бѣлъ или жѣтъ восѣкъ	2 »
	Есенция отъ горчиви миндали	3 »
2-й начинъ	Глицерина	20 гр.
	Желѣзенъ окисъ	1 »
	Танинъ	1 »
	Камфора	2 »

Икономично правѣ. — Вземѣте 40 гр. тербенитинъ, въ който растопѣте 5 гр. есенция отъ амонякова соль; турѣте тая смѣсь въ единъ сѣждъ, пълненъ съ топла вода и расклатѣте силно, а най-послѣ, растопѣте въ водата 150 гр. сапунъ. Въ тая течность се потопяватъ и държатъ бѣлитѣ дрѣхи прѣзъ шестъ часа, а послѣ се измиватъ.

Кола за рани и други. — Растоява се колата въ студена вода, като се измива малко по малко нуждната вода. Когато колата се растопи добрѣ въ водата, туря се на огъня, за да възври прѣзъ нѣколко минути, като се има грижата да се поклада сѣжда. Ако колата е гѣста, прибавя се вода. — При самото възвирание още на колата, втопява се въ неѣж едно парче парафинъ или blanc de baleine или пъкъ чистъ спермацетъ, поклада се сѣждѣтъ, догдѣ туй ново вещество се смѣси добрѣ съ колата. Нуждната пропорция е 5-6 сантиметра дълга свѣщъ за единъ литръ кола. —

Гладенцето на ризата, потопена въ така приготвенната кола, става по обикновения начинъ; колата става твърда и лъскава.

Рецепти за ястия.

Супа съ хлѣбчети. Земаме малки парчета хлѣбъ и ги опържаме въ изгорѣло кр. масло, прицѣждаме ги изведиждъ въ единъ сеждъ и послѣ наливаме надъ тѣхъ силна супа и сервираме.

Селски супа. Нарѣзваме както и да е моркови, прасъ, зеле, два лука и др. подобни и малко ги опържаме надъ слабъ огънь съ кр. масло, солъ и $\frac{1}{2}$ лъжица (ситна) захаръ. Наливаме послѣ супата си, която имаме готова, надъ тѣхъ, и, слѣдъ като възврътъ около 1 часъ, сервираме съ хлѣбчета, както горѣ.

Месо съ дюли. Нарѣзваме мѣсото на малки парчета и слѣдъ това опържаме ги съ нарѣзанъ на дръбно лукъ. Наливаме съответствующата вода и оставаме да вари. Очистваме дюлитѣ, нарѣзваме на малки парчета опържаме ги въ кр. масло и, когато мѣсото ще бѣде почти опечено, прибавяме и така приготвенитѣ дюли, като прибавяме и малко захаръ, захлупваме тенджерето и оставаме надъ слабъ огънь, за да се зачервиждъ.

Тиквички плаки. Нарѣзваме на фелпийки тиквичкитѣ, посоляваме ги, посипваме малко брашно и ги нареждаме въ едно тенджерѣ, дъното на което сме посипали съ тънко нарѣзанъ майданосъ. чесънь на малки фелпийки. Нареждаме послѣ единъ катъ тиквички и другия катъ отъ чесънь и майданосъ и т. н., прибавяме и малко пиперъ, малко домати, малко дървено масло и го пращаме въ фурната.

Заб. По сѣщия начинъ ставатъ патлиджанитѣ и доматиѣ *плаки*, съ тая разлика че доматиѣ, вмѣсто да ги посипваме съ брашно, опържаме ги съ малко начуканъ хлѣбъ, а патлиджанитѣ посоляваме и ги миемъ добръ.

Яйца пълнени. Възвиряме много яйцата и слѣдъ това обѣдени нарѣзваме ги на двѣ и отнемаме внимателно жълтъка, който начукваме въ едно дървено чукало съ още толкова хлѣбъ (вътрѣшностъ), напоенъ съ млѣко, като прибавяме и още толкова прѣсно кр. масло.

Слѣдъ това прицѣждаме всичко това и прибавяме лукъ, малко майданосъ, нарѣзанъ на тънко, солъ, пиперъ и миродии. Послѣ начукваме всичко наедно отново, като прибавяме и жълтъка на нѣколко яйца. Напълваме съ половината на тази каша яйцата, а съ останалата постиламе на около единъ прѣстъ дебелина мѣстото, гдѣто ще се опежтъ яйцата. Нареждаме послѣ подъ тѣхъ яйцата и ги опичаме въ пещта съ слаба горѣщина, за да могатъ само да се зачервиждъ.

Патлидзаци на шини Очистваме добръ пѣтпѣдъциѣ отъ вънъ и отъ вътрѣ, покриваме ги съ кора на лемонъ и сланина, завиваме ги тогава въ бѣла книга, намазана съ кр. масло. Нанизваме ги въ шинъ и, слѣдъ като се опежтъ, сервираме ги съ лемонъ, нарѣзани на двѣ.

Обяснение на образцитѣ отъ ржкодѣлията.

Обясненията на образцитѣ отъ ржкодѣлията ще бѣждатъ помѣстени въ слѣдующия брой.

Единъ съветъ къмъ читателкитѣ ни.

Недѣйте купува никакви дрѣхи и други зимни чешити, прѣди да посѣтите новоотворената въ улица Прѣславска магазина, както и другитѣ двѣ още модни магазини на г. г. Хаджи-Петръ Христовуловъ и С-не, бивша фирма Паруси Георгиу и С-не.

Намира се за проданъ

въ
Дирекцията на „Женский Свѣтъ“

улица Войнишка № 122 въ гр. Варна

новоиздѣлата книга:

ВЪСПИТАНИЕ

НА

МОМИТЪ

отъ

Фенелона.

Прѣводъ отъ френски.

Прѣдметната книга е една отъ най-полезнитѣ за всѣка майка педагогически книги; тя ще ѝ принесе много важни услуги при възпитанието на дѣцата.

ЕКОНОМИЧЕСКИ САПУНЪ

НА

ХР. ИВ. РИЗО,

награденъ съ златенъ медалъ въ I-то Българско земеделѣлческо-Промисленно Изложение въ Пловдивъ и съ бронзовъ — отъ Анверското изложение.

Прѣдпазвайте се отъ имитация. Истинскитѣ сапунъ носи горнята марка.

Годишенъ абонаментъ

I за абон. въ Т.-И. станция — на притурката . . .	л. 3. —
— на притур. съ Ж. Св.	" 5.50
I за абон. на право въ Дирек. — на притурката . . .	" 4. —
— на притурк. съ Ж. Св.	" 7. —
II за странство — на притурката	" 5. —
— на притурк. съ Ж. Св.	" 9. —

Отговорникъ А. Петровъ.

Всичко, що се отнася до списването или притурката испраща се съ адресъ: **До Дирекцията на „Женския Свѣтъ“ ул. Войнишка № 122 — Варна.**

Писма неплатени не се приематъ.

Всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госпожици, приематъ се.

Правото за записъ, въ Т. II. стан. се плаща отдѣлно отъ абон

Печатница Л. Нитче — Варна.